

Formandens halve time – årsmøde 2023:

21. MARTS 2023
NYBORG V/ BENNY HUSTED

FORMANDENS HALVE TIME

- lidt refleksion over SSP-samarbejdets
kriminalitetsforebyggelse

SSP
SAMRÅDET

Jeg vil bruge den ½ time jeg har til at reflektere over nogle spørgsmål - det er langt fra givet at jeg har de rigtige svar, det er heller ikke givet at jeg stiller de rigtige spørgsmål – men jeg håber jeg kan sætte nogle tanker i gang hos jer, der kan være med til at gøre at vi sammen bliver endnu bedre til vores fælles opgave som kriminalitetsforebyggere.

Da jeg startede som SSP-konsulent for 23 år siden, spurgte jeg omkring mig i SSP-Samrådet for at høre hvad der var deres bud på SSP-samarbejdets mål og opgave. Jeg fik mange inputs og ud fra dette blev formuleringen i den kommune jeg var i dengang –

At sikre de bedst mulige livsvilkår
for børn og unge, i et godt netværk
– uden kriminalitet, misbrug og
mistrivsel

SSP
SAMRÅDET

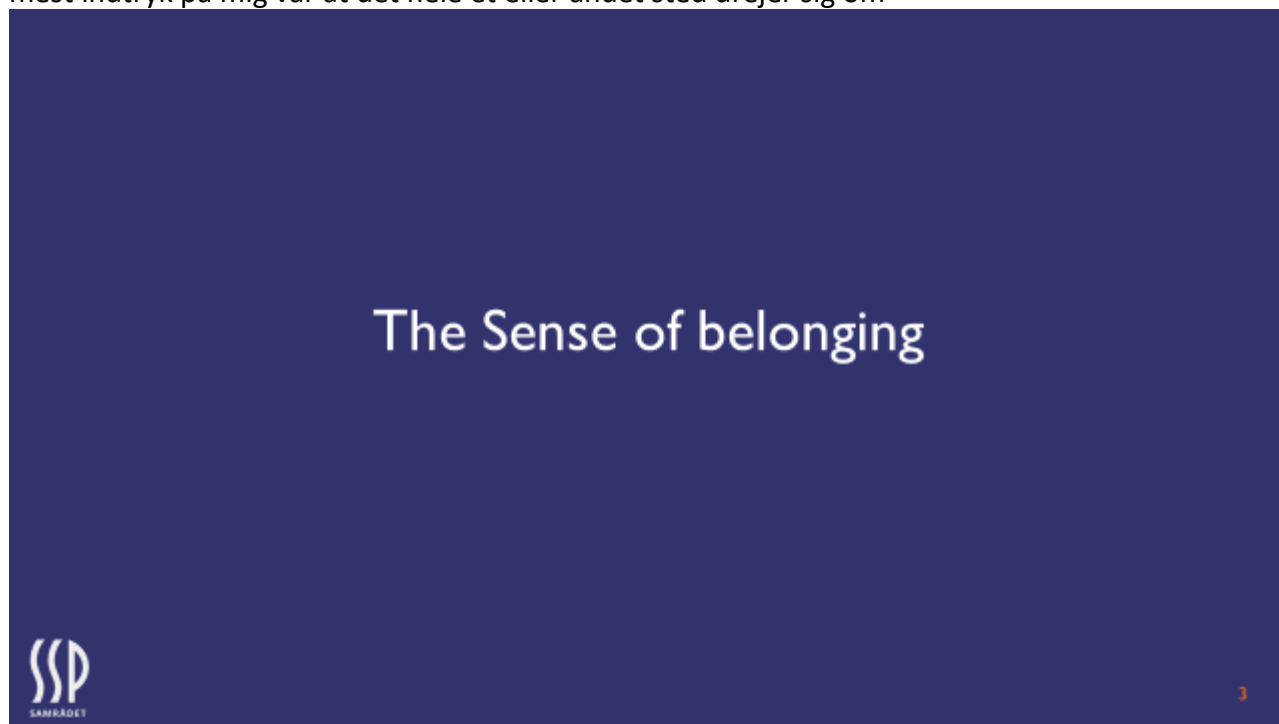
”At sikre de bedst mulige livsvilkår for børn og unge, i et godt netværk uden kriminalitet, misbrug og mistrivsel”.

Det var en målsætning der tog afsæt i det gode – i bedst mulige livsvilkår – et godt netværk osv. Det var altså med fokus på det vi ved der styrker fællesskabet, sammenhængskraften, alt det der inkluderer fremfor ekskluderer, alt det der tager sit afsæt i at i alle mennesker er der noget godt – det er op til omgivelserne at fremelske det.

Jeg kunne godt lide det – det var positivt – det havde fokus på at skabe noget at glædes over, fokus på at hjælpe den enkelte ved at forbedre deres vilkår, eller ved at forbedre vilkårene for alle – i fællesskab.

Kriminologi:

Da jeg læste kriminologi, blev man naturligvis præsenteret for mange forskellige teorier og meget viden om hvad der virker når man skal forebygge kriminalitet - og jeg må sige at det der gjorde mest indtryk på mig var at det hele et eller andet sted drejer sig om

”The sense of Belonging – oplevelsen af at høre til, det at blive anderkendt i et positivt fællesskab, det at der bliver skabt rummelighed og accept i lokalsamfundet, så der også er plads til de som er kommet til at træde ved siden af. Det at det i bund og grund drejer sig om at skabe de gode livsvilkår.

Social kapital:

Omkring 2010 gjorde vi os nogle observationer på en skole om en stærk sammenhæng mellem nogle lærerteams evne til at skabe et godt fællesskab i klassen og risikoen for at blive kendt i SSP-samarbejdet. Det gav os inspiration til at gå nærmere ind i undersøgelsen af begrebet social

kapital – og i Sydøstjyllands kreds fik vi overtalt Flemming Balvig til at medvirke i en analyse af vores Ungeprofilundersøgelse.

SOCIAL KAPITAL OG TRIVSEL

Definition i Ungeprofilundersøgelsen

- Der er mange i klassen man godt kan lide at være sammen med.
- Man oplever et højt niveau af sammenhold
- Man har tillid til hinanden
- Man oplever at mange vil hjælpe en, hvis man skulle få problemer af den ene eller anden art.

Social kapital defineret som:

- **Der er mange i klassen man godt kan lide at være sammen med.**
- **Man oplever et højt niveau af sammenhold**
- **Man har tillid til hinanden**
- **Man oplever at mange vil hjælpe en, hvis man skulle få problemer af den ene eller anden art.**

Alt sammen positive fokus områder – der groft sagt drejer sig om at styrke det vi gerne vil have mere af.

Det endte op med et par kapitler i "Flamingoeffekten" – og en meget klar dokumentation af at det at styrke den sociale kapital kan være et særdeles stærkt værktøj i kriminalitetsforebyggelsen.

NÅR EN KLASSE HAR EN HØJ GRAD AF SOCIAL KAPITAL, VIL

- Flere opleve at have det godt
 - Færre være ensomme
 - Flere være tilfredse med deres krop
 - Flere vil synes godt om skolen
 - Flere vil synes undervisningen er spændende
 - Flere vil synes at man lærer noget
 - Færre pjækker
 - Færre vil have hovedpine, mavepine og andre smerter
 - Færre gøre skade på sig selv
 - Færre vil begynde at ryge på cigaretter og hash
 - Færre vil være udsat for kriminalitet
 - Færre vil begå kriminalitet
- (Kilde: Flemming Balvig, rapport Ungeprofilundersøgelsen 2015)

Måske er SSP-samarbejdet nogen gange på vej i forkert retning?

Jeg har lige siddet og analyseret Ungeprofilundersøgelsen for udskolingen fra i år.

- Flere oplever at de ikke er med i fællesskabet, og at de ikke har nære venner at tale med.
- Flere oplever konflikter i klassen, Trygheden i klassen, tilliden til kammerater er påvirket
- Flere pjækker, også fordi de har det svært med kammerater, lærere og det man laver
- Flere oplever at forældre ikke kender venner eller deres forældre
- Færre er i foreningsbaserede fællesskaber – og andre forpligtende fællesskaber, som klub
- Flere har hovedpine, mavepine
- Flere bruger smertestillende
- Flere er utilfredse med deres krop og deres udseende

Og det er tal der slår igennem kommunalt, regionalt og på landsplanstallene. Vi kan altid give coronaen skylden – om det er berettiget ved jeg ikke, men vi kan kun give os selv skylden for at vi ikke gør noget ved det.

Det jeg ser giver mig et billede af at den sociale kapital er under pres, at fællesskabet og sammenhængskraften, oplevelsen af at høre til er under pres.

Måske presser vi os selv og hinanden til at fokusere så meget på kriminaliteten i sig selv, at vi glemmer et fokus på det der virker allerbedst i kriminalitetsforebyggelsen?

6

Måske presser vi os selv og hinanden til at fokusere så meget på kriminaliteten i sig selv, at vi glemmer et fokus på det der virker allerbedst i kriminalitetsforebyggelsen?

Der er et pres på at SSP-samarbejdet i retning af at bekæmpe kriminalitet og uønsket adfærd, og dermed sætte et fokus på den uønskede adfærd frem for den ønskede adfærd.

Det fylder – med UKN, bandepakker, ekstremisme, druk, stoffer, mulddyr, osv. så ser vi det meste af tiden ind i mod en uønsket adfærd, vi bliver måske lige frem mere kriminalitetsbekæmpere end kriminalitetsforebyggere. Vi bliver kriminalitetsforebyggelsens svar på the Avengers, the X-men og Fantastic Four.

Vi skal huske på at når rockereren, ekstremisten, den alkoholiske teenager, men mobbende 4. klasseelev osv. gør noget de ikke burde gøre, så skyldes det som regel et brændende varmt ønske om at blive accepteret, taget med, føle sig som en del af noget større og føle at andre sætter pris på at de er der og hvad de gør. Det drejer sig om at vi fremmer rummeligheden i lokalsamfundet, at vi udvider normalbegrebet, at giver rum og lyst til at hjælpe hinanden, så den enkelte unge oplever, at mig blev der også brug for. Et barn i trivsel laver sjældent kriminalitet

Måske skal vi vende perspektivet igen – måske skal vi netop hjælpe hinanden til at sætte et fokus på det vi gerne vil have mere af – det vi gerne vil styrke, fremfor det vi gerne vil bekæmpe.

Forestil jer at vi sætter et fokus på at det vi gerne vil fremme:

Et positivt normfælleskab mellem børn og mellem forældre, et stærkt socialt fællesskab hvor der er en plads til alle, og hvor skoler, klubber, foreningsliv, erhvervsliv og kulturliv går sammen om at skabe et lokalsamfund, hvor der er respekt og rummelighed

7

Et positivt normfælleskab mellem børn og mellem forældre, et stærkt socialt fællesskab hvor der er en plads til alle, og hvor skoler, klubber, foreningsliv, erhvervsliv og kulturliv går sammen om at skabe et lokalsamfund, hvor der er respekt og rummelighed

Det er helt sikkert ikke fremmed for jer – og jeg tænker at I alle vil tænke ja, selvfølgelig og det er jo også det vi gør – **men er det reelt det?** Hvad er det der fylder i diskussionerne derhjemme i kommunerne, hvad er det ledelsen, politikerne, debatten på de sociale medier og vores egen dagligdag er fyldt af. Det drejer sig rigtig meget om nogle der henvender sig til os – og har brug for at vi kommer og løser deres problem. Vi bliver måske ofte, problemknuserne der stolte rykker ud – fixer problemet, får ros og vender glade tilbage igen – klar til næste opgave. Når vi bliver ”fixerne”, så medfører det at ejerskabet til den kriminalpræventive indsats ude skoler, klubber og foreningslivet forsvinder. Og jo mere travlt har vi og jo sværere har vi ved at løse opgaven.

Vi skal huske kernen i SSP-samarbejdet – vi skal huske, hvad der var målet for SSP-samarbejdet da det startede i sin tid, og hvad der var målet i de fleste kommuner omkring årtusindskiftet. **”At sikre de bedst mulige livsvilkår for børn og unge, i et godt netværk uden kriminalitet, misbrug og mistrivsel”.**

Mange vil sige at dette jo må være opgaven for skolerne og klubberne osv. og JA, det er det også, det er en opgave for os alle – SSP-samarbejdet består jo netop af alle disse parter – og vi skal huske at fortælle dem, at de endelig skal blive ved med at skabe den gode trivsel, skabe den stærke sociale kapital og skabe mulighederne for at alle kan være en del af fællesskabet – og så skal vi understøtte dem, og hjælpe dem med det. Vi skal styrke stoltheden blandt lærere og pædagoger over at de kan løse opgaven. Det er SSP-samarbejdets opgave at hjælpe det med at ske. **Det er SSP-samarbejdet som en samarbejdsform og ikke som en profession.**

Vi skal naturligvis også være med på alle de særlige tiltag der skal til for at forebygge forskellige former for kriminalitet – og efter min bedste overbevisning har vi virkelig brug for at være særligt dygtige på specielle risikoadfærdstyper, så lad os endelig holde fast i den del – MEN – en stor del af det forebyggende arbejde er almen pædagogisk virksomhed, det er noget der foregår i et samarbejde mellem mennesker, mellem fagfolk, mellem forskellige organisationer, som har ansat medarbejdere med forskellige kompetente baggrunde – og så er der en gruppe SSP-konsulenter/koordinatorer og SSP-medarbejdere som har en væsentlig rolle i at facilitere og understøtte samarbejdet mellem parterne.

Vi skal modvirke at der indsnævres og afgrænses ansvarsområder, da det primært fører til ansvarsfralæggelse og modvirker at man tager ejerskab for den kriminalpræventive indsats ude i skoler, daginstitutioner, klubber osv.

Vi skal turde udvide det kommunale landskab – så kommunen også bliver de foreninger, forældregrupper, erhvervsliv osv. som er tilstede – og hjælpe til at de, sammen med os, skal løse den fælles forebyggende opgave om at få unge til at gøre brug af de positive fællesskaber der er der ude.

**Vi bør i stedet se selve samarbejdet og
faciliteringen af samarbejdet som kernen i SSP-
samarbejdet.**

Vi bør i stedet se selve samarbejdet og faciliteringen af samarbejdet som kernen i SSP-samarbejdet.

- SSP er en samarbejdsform – ikke en institution
- SSP-samarbejdet er også skolelæreren, pædagogen der sørger for at alle er med i fællesskabet
- SSP-samarbejdet er en agil samarbejdsorganisation, der former sig efter den opgave der ligger
- SSP-samarbejdet samskaber og udvikler nye løsninger på særligt vanskelige udfordringer

- Og det er alt sammen en fælles opgave

For måske er SSP-samarbejdet nogle gange – eller nogle steder blevet mere en institution end et samarbejde?

Måske er SSP-samarbejdet nogle så forhåbentligt på at vise sit værd, som de der kan løse problemet – at vi undlader at lade det daglige dygtige pædagogiske arbejde i skoler og institutioner få den fokus og opmærksomhed, ros og anerkendelse, som det fortjener?

Måske er SSP-samarbejdet nogle gange og nogle steder ved at udvikle sig til en statisk organisation/institution der er bygget op af et hierarki af politikere, embedsmænd og medarbejdere, som minder om en helt almindelig offentlig forvaltning?

Måske har vi igen brug for at minde hinanden og vores ledelser om at SSP er en samarbejdsform – med et stort behov for koordinering og facilitering, som etablerer et netværk der med samskabelse mellem relevante aktører, kan udvikle nye løsninger på særligt vanskelige udfordringer.

Måske skal vi være bedre til at huske hinanden på at det er en fælles opgave.

Der skal en hel landsby til at opdrage en ung

Det er det gode gamle "It takes a village to raise a child".